

Gazeta Urzędowa

POWIATU KATOWICKIEGO

Redakcja i Administracja: Katowice — Wydział Powiatowy, ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 45, III. piętro
pokój nr. 36 — tel. 319-91 — konto P. K. O. 300.235.

Za redakcję: Alojzy Maligłowska — Wydział Powiatowy.

Katowice, sobota, dnia 21 stycznia 1939 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia władz.

OBWIESZCZENIE

Prezesa Rady Ministrów

z dnia 12 października 1938 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu
rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach.**

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 246) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 980) z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów oraz z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych powołaną wyżej ustawą, rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 629), ustawą z dnia 3 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 111), dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1937 r. (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 5, poz. 32) i wynikających z ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294).

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski.*

Załącznik do obw. Prezesa Rady Min.
z dnia 12 października 1938 r. (poz. 8).

Rozporządzenie

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 13 grudnia 1927 r.

**o godłach i barwach państwowych oraz
o oznakach i pieczęciach.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji oraz ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

TYTUŁ I.

Godło i barwy państwowe.

Art. 1.

Godłami państwowymi są:

- 1) herb państwowy tj. wizerunek orła białego z głową zwróconą w prawo (dla patrzącego w lewo), ze skrzydłami rozwiniętymi, z koroną i dziobem oraz szponami złotymi (orzeł państwowy) na prostokątnej tarczy w polu czerwonym (wzór Nr 1),
- 2) chorągiew Rzeczypospolitej, przysługująca wyłącznie Prezydentowi Rzeczypospolitej, tj. chorągiew barwy czerwonej z wizerunkiem orła państwowego pośrodku i z obramieniem dookoła. Stosunek szerokości do długości chorągwi wynosi 5 : 6, wysokość wizerunku orła państwowego w stosunku do szerokości chorągwi 3 : 5 (wzór Nr 2).

Art. 2.

Barwami państwowymi są kolory białe i czerwone w dwóch poziomych równoległych pasach o równej szerokości i długości, z których górny jest biały, dolny zaś czerwony. Kolor czerwony odpowiada barwie cynobru.

TYTUŁ II.

Oznaki władz, urzędów, zakładów, instytucji, przedsiębiorstw i korporacji publicznych.

Art. 3.

Dla władz i urzędów państwowych w kraju i za granicą oraz dla zakładów, instytucji i przed-

siębiorstw państwowych ustanawia się oznaki, złożone z herbu państwowego i napisu, odpowiadającego ich nazwie.

Art. 4.

Dla władz i urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu terytorialnego ustanawia się oznaki, złożone z herbu województwa, do którego należą, i z napisu odpowiadającego ich nazwie.

Związki samorządu terytorialnego mogą w oznakach swych władz i urzędów oraz zakładów, instytucji i przedsiębiorstw w miejscu, przewidzianym dla herbu wojewódzkiego, umieścić swój własny herb, nadany względnie zatwierdzony w myśl przepisu ustępu następnego.

Miastom, odznaczonym orderem, oraz województwom nadaje herby, względnie zatwierdza je Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Prezesa Rady Ministrów, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Poza tym herby związków samorządu terytorialnego zatwierdza względnie nadaje według swobodnego uznania Minister Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek organu zarządzającego i organu stanowiącego, odnośnego związku samorządu terytorialnego.

Prezydenci miast i burmistrzowie, wójtowie, sołtysi oraz w razie powzięcia odpowiedniej uchwały przez organ stanowiący związku samorządowego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą, inne organa związków samorządowych mogą przy wykonywaniu czynności służbowych i przy wystąpieniach reprezentacyjnych nosić specjalne oznaki, ustanowione przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Prezydenci miast oraz burmistrzowie będą mogli nadal używać dotychczas przez nich używanych oznak innego rodzaju, o ile uzyskają na to zezwolenie państwowej władzy nadzorczej.

Oznaki dla związków samorządu gospodarczego i zawodowego oraz innych instytucji prawnopublicznych zatwierdza właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

TYTUŁ III.

Flagi i bandery.

Art. 5.

Flagą państwową jest płachta o barwach państwowych.

Władze, urzędy i instytucje państwowe za granicą używają flagi państwowej z herbem państwowym w środku białego pasa. Wysokość herbu państwowego w stosunku do szerokości flagi wynosi 2 : 5.

Art. 6.

Bandera handlową morską jest płachta o barwach państwowych.

W środku białego pasa umieszczony jest herb państwowy. Stosunek szerokości do długości wynosi 5 : 8, wysokość herbu państwowego w stosunku do szerokości bandery 2 : 5 (wzór Nr 3).

Statki handlowe morskie, przewożące pocztę, wywieszają na przednim maszcie polski znak pocztowy, mianowicie płachtę o barwach państwowych w kształcie trójkąta równoramiennego, na której w pośrodku umieszczona jest trąbka pocztowa, przecięta strzałką błyskawicy, w kolorze żółtym. Stosunek podstawy trójkąta do jego wysokości wynosi 1 : 1½.

Art. 7.

Dla wszelkich niewojennych statków państwowych ustanawia się taką samą banderę, jak w art. 6, a nadto osobną białą flagę, zakładaną w czasie pełnienia służby, z godłem ministerstwa, w dyspozycji którego statek się znajduje. Godła ministerstw względnie poszczególnych ich działów ustanawia Rada Ministrów na wniosek właściwego ministra, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 8.

Flagą statków handlowych żeglugi śródlądowej jest płachta o barwach państwowych. Stosunek szerokości do długości wynosi 5 : 8.

Art. 9.

W miastach posiadających w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia własne flagi miejskie, używanie tych flag będzie nadal dopuszczalne po uzyskaniu na to zgody państwowej władzy nadzorczej, która decyduje według swego swobodnego uznania.

TYTUŁ IV.

Pieczenie.

Art. 10.

Pieczenią państwową jest tłoczona pieczęć okrągła średnicy 77 mm z wyobrażeniem orła państwowego pośrodku na tle heraldycznym i napisem „Rzeczpospolita Polska“ w otoku (wzór Nr 4).

Art. 11.

Pieczenią Prezydenta Rzeczypospolitej jest pieczęć okrągła średnicy 62 mm z wyobrażeniem orła państwowego pośrodku i napisem „Prezydent Rzeczypospolitej“ w otoku.

Art. 12.

Pieczenią urzędową Marszałków Sejmu i Senatu jest pieczęć okrągła średnicy 50 mm z wyobrażeniem orła państwowego pośrodku i napisem „Marszałek Sejmu“ względnie „Marszałek Senatu“ w otoku.

Art. 13.

Pieczenią urzędową władz i urzędów oraz zakładów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych jest pieczęć okrągła z wyobrażeniem orła państwowego pośrodku i napisem, odpowiadającym nazwie danej władzy (urzędu, zakładu, instytucji, przedsiębiorstwa), w otoku.

Art. 14.

Pieczenią urzędową władz i urzędów oraz zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu te-

rytorialnego jest pieczęć owalna z dłuższą osią owalu pionową.

W pieczęciach urzędowych władz i urzędów samorządowych znajduje się orzeł państwowy oraz pod nim napis, odpowiadający nazwie danej władzy względnie urzędu.

W pieczęciach zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu terytorialnego znajduje się herb województwa, do którego należą, oraz pod herbem napis, odpowiadający nazwie danego zakładu, instytucji lub przedsiębiorstwa.

Związki samorządu terytorialnego mogą w pieczęciach swych zakładów, instytucji i przedsiębiorstw w miejscu, przewidzianym dla herbu wojewódzkiego, umieścić swój własny herb, nadany względnie zatwierdzony w myśl przepisów art. 4 ust. 3. Miasta, posiadające historycznie uzasadnione herby, zatwierdzone na podstawie art. 4 ust. 3, mogą w pieczęciach władz i urzędów miejskich używać tych herbów zamiast orła państwowego.

Pieczęcie dla związków samorządu gospodarczego i zawodowego oraz innych instytucji prawno-publicznych zatwierdza właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

TYTUŁ V.

Zezwolenie na używanie herbów.

Art. 15.

Osobom i instytucjom prywatnym nie wolno używać pieczęci z orłem państwowym ani też nie wolno im używać w celach handlowych oraz na blankietach i szyldach herbu państwowego.

Przepis ustępu pierwszego stosuje się także do herbów wojewódzkich oraz do herbów powiatowych lub gminnych związków samorządu terytorialnego.

Właściwe związki samorządowe mogą za zgodą wojewody, a m. st. Warszawa za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych — udzielać zezwoleń na używanie swych herbów osobom i instytucjom prywatnym w celach handlowych oraz na blankietach i szyldach.

Zezwolenie można cofnąć, jeżeli wymaga tego interes publiczny.

TYTUŁ VI.

Przepisy karne.

Art. 16.

Kto bezprawnie używa godła państwowego, oznaki władzy państwowej, samorządowej lub korporacji publiczno-prawnej, bandery handlowej morskiej, polskiego znaku pocztowego oraz flagi nie-wojennych statków państwowych,

podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych albo jednej z tych kar.

TYTUŁ VII.

Art. 17.

Postanowienia karne.

Przepisy szczegółowe w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszym, nie wyłączając przepisów, dotyczących pieczęci poszczególnych władz (urzędów, zakładów, instytucji, przedsiębiorstw, kor-

poracji) oraz używania, wyrobu i nadzoru nad wyrobem tych pieczęci, ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozporządzenie to może również postanowić, że oznaki i pieczęcie poszczególnych korporacji publicznoprawnych nie będą podlegały przepisom niniejszego rozporządzenia.

Art. 18.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 19.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Równocześnie tracą moc obowiązującą ustawa z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.R.P. Nr 69, poz. 416) oraz wszystkie na jej podstawie wydane rozporządzenia. Obowiązujące przepisy, w myśl których napisy w pieczęciach urzędowych powinny zawierać imię i nazwisko pieczętującego, pozostają w mocy.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą ważność zezwolenia, wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych, względnie w innej drodze uzyskane uprawnienia na używanie przez osoby i instytucje prywatne godeł, chorągwi, bander oraz pieczęci z orłem państwowym.

Władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa samorządu terytorialnego dostosują swe oznaki i pieczęcie do przepisów rozporządzenia niniejszego najpóźniej z końcem roku następującego po roku, w którym herby odnośnych województw lub inne herby związków samorządu terytorialnego będą nadane lub zatwierdzone.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 2 z dnia 10 stycznia 1938 r.)

ODPIS.

U C H W A Ł A :

Na zasadzie art. 10 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz.U.Śl. nr 17, poz. 30) uchwalono pobierać w roku 1939 na terenie powiatu katowickiego, z wyłączeniem gmin o charakterze miejskim dodatki komunalne do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków w wysokości

- 1) 100% opłat państwowych od patentów na sprzedaż oraz
- 2) 100% opłat państwowych od patentów na wyrób trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych z tym, że dodatki komunalne do opłat państwowych od patentów na wyrób wódek gatunkowych (likierni) pobierane będą w wysokości 10% opłaty państwowej.

Katowice, dnia 14 listopada 1938 r.

Wydział Powiatowy :

Dr. Seidler.

(—) Kudera, (—) Olszowski, (—) Nocoń,
(—) Gwoździ, (—) Polaczek, (—) Ksiondz.

—::—

„Śląska Rada Wojewódzka na zasadzie art. 1, 10 i 27 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 30) oraz art. 1 § 2 ustawy z dnia 7 grudnia 1927 r. (Dz. U. Śl. Nr. 26, poz. 48) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. Śl. Nr. 9, poz. 16), zatwierdza uchwałę Wydziału Powiatowego w Katowicach z dnia 14 listopada 1938 r. w przedmiocie poboru na rok 1939

100% dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów na wyrób oraz

100% dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów, na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych itd. z tym zastrzeżeniem, że dodatki komunalne od patentów na wyrób wódek gatunkowych (likierni) będą pobierane w wysokości 10% opłaty państwowej.“

Nr. Sm. II. 33/4-6.

Za Wojewodę:

(—) Dr. Schoenowitz.

Kierownik Oddziału.

Komunalna Kasa Oszczędności

powiatu Katowickiego

KATOWICE, ul. Pocztowa 5 (własny gmach)

Rok zał. 1888.

Telefon Nr. 345-51 i 345-52

przyjmuje wkłady oszczędnościowe,
otwiera rachunki bieżące,
załatwia wszelkie czynności bankowe.

Sprostowanie.

W ogłoszeniu Miejscowej Kasy Chorych na miasto Myslowice w „Gazecie Urzędowej” nr. 2 zaszedł błąd w nazwiskach. Ma się nazywać Galbas Wilhelm, restaurator, zamiast Galwas i Robak Karol, fabrykant, zamiast Chrobak, co niniejszym prostujemy.

Zaginęła książeczka tożsamości konia, seria D. Nr. 171.629, którą się niniejszym unieważnia.

Stabik Fr.,

Nowa Wieś, Karola Miarki 7.

Blaschke i Walotek

Skład części zamiennych
o r a z
przyborów samochodowych
O P O N Y i D E T K I

Nowocześnie urządzone warsztaty
obsługi i warsztaty wulkanizacyjne

K A T O W I C E
ul. M. PIŁSUDSKIEGO 63
tel. 347 74 i 336 83.

Prenumerata: roczna 12 zł, półroczna 6 zł, kwartalna 3 zł, miesięczna 1 zł. Cena nr. pojedynczego 30 gr. Gazeta wychodzi tygodniowo. — Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów „Gazety Urzędowej pow. katowickiego” należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględnione tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru.

„Gazetę Urzędową pow. katowickiego” można zamawiać i zapłacić w wszystkich urzędach pocztowych. Ogłoszenia: Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu.

Łączono w Drukarni Siemianowickiej (wł. P. Pronobis) w Siemianowicach Śl. ul. Staszycy 17 — tel. 231-08.